

RAPORT ROCZNY

2016

Z REALIZACJI ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU EŁCKIEGO
OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2025

Opracował: Wydział Strategii i
Rozwoju Urzędu Miasta Ełku

2017 r.

WSTĘP

W skład Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego wchodzi Powiat Ełcki, Miasto Ełk, Gminy Ełk, Kalinowo, Prostki i Stare Juchy. Samorzady przygotowały „**Zintegrowaną strategię rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2025**”, która następnie została przyjęta:

- Uchwałą Nr V.35.15 Rady Miasta Ełku z dnia 31 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr V.49.2015 Rady Powiatu Ełckiego z dnia 26 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VI/28/15 Rady Gminy Kalinowo z dnia 27 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VIII/53/2015 Rady Gminy Ełk z dnia 27 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VIII.35.2015 Rady Gminy Prostki z dnia 30 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VI.44.2015 Rady Gminy Stare Juchy z dnia 29 maja 2015 r.

Zgodnie z zapisami podrozdziału 10.2. **Monitoring i ewaluacja**, corocznie prowadzona jest analiza danych zgodnie z przyjętymi wskaźnikami realizacji celów strategii. Monitoring prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku w terminie do końca lipca roku następnego po roku objętym analizą. Monitoring strategii służy ocenie stopnia osiągnięcia celów, a tym samym skuteczności podejmowanych działań. Pozwoli także na bieżąco podejmować działania korygujące, jeśli będą wymagane.

W poniższej tabeli wskazano listę wskaźników kluczowych dla realizacji celów strategicznych i operacyjnych, wraz z określeniem wartości bazowej (2012 rok) oraz docelowych w 2020 oraz 2025 roku. Podstawowym źródłem danych na temat poziomu wskaźników są dane własne (dokumentacja projektowa, sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego). Wspomagającym źródłem są dane Głównego Urzędu Statystycznego, w tym dane zawarte w Banku Danych Lokalnych.

Na początku 2017 r. Gmina Miasto Ełk, w porozumieniu z pozostałymi samorządami EOF, złożyła wniosek do Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego o **uwzględnienie Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego**. Złożenie wniosku było możliwe dzięki posiadaniu przez EOF odpowiednich dokumentów strategicznych i planistycznych, takich jak diagnoza i delimitacja, strategia rozwoju oraz koncepcja zagospodarowania przestrzennego. Aplikacja EOF jest obecnie analizowana przez WMBPP. Warunkiem określenia obszaru funkcjonalnego o znaczeniu regionalnym w planie województwa jest jego istotne znaczenie dla polityki przestrzennej województwa.

TABELA WSKAŹNIKÓW

<i>Cel strategiczny/ operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Źródło</i>	<i>Wartość bazowa 2012 r.</i>	<i>2015 r.</i>	<i>2016 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2020 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2025 r.</i>
1. Poprawa jakości życia i integracji społecznej	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej ¹	[liczba]	GUS	3 760	3 513	GUS nie opublikował jeszcze danych	-	-
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	[%]	GUS	14,7	10,1	9,1	13,0	12,0
1.1 Wspieranie aktywności obywatelskiej	Liczba organizacji pozarządowych objętych wsparciem	[liczba]	dane własne	-	174	180	100	130
	Liczba nowo zarejestrowanych organizacji pozarządowych	[szt.]	GUS	-	8	6 (narastająco - 14)	20	25
1.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	[ha]	dane własne	-	0,42	0,43 (narastająco - 0,85)	5	6
	Liczba nowych inicjatyw/programów społecznych zrealizowanych na obszarach zdegradowanych	[liczba]	dane własne	-	13	2 (narastająco - 15)	10	12

¹ Zmiana wskaźnika z „Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej” – GUS nie prowadzi już statystyk w tym zakresie.

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba osób z terenów zdegradowanych objętych programami integracji i aktywizacji społecznej	[osoba]	dane własne	-	79	883	400	480
1.3 Rozwój usług i poprawa infrastruktury na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Liczba osób korzystających z usług opieki zdrowotnej ²	[osoba]	NFZ	-	63 496	63 133	-	-
	Liczba zrealizowanych inicjatyw/ programów integracji społecznej	[liczba]	dane własne	-	13	4 (narastająco - 17)	50	60
	Liczba uczestników programów integracji społecznej	[osoba]	dane własne	-	1 099	2 395	2 000	2 400
1.4. Wzrost jakości i poszerzenie oferty usług administracji, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	[liczba dzieci]	GUS	59,34	70	GUS nie opublikował jeszcze danych	66	68
	Liczba doposażonych szkół i placówek oświaty	[liczba]	dane własne	-	33	30	55	55
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów kulturalnych	[liczba]	dane własne	-	1	2 (narastająco - 3)	7	7
	Liczba uczestników imprez organizowanych przez instytucje kultury	[osoba]	GUS	151 000	110 475	54 975	165 000	170 000
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych	[liczba]	dane własne	-	17	8	15	15

² Wg rodzaju świadczeń; Zmiana wskaźnika z „Oczekiwana liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej”.

RAPORT ROCZNY ZA 2016 R. Z REALIZACJI ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU EŁCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2025

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba wdrożonych e-usług	[liczba]	dane własne	-	71	86	20	22
	Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych	[%]	dane własne/ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	68,4	65,9	66,1	72,5	72,8
	Zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących	[%]	dane własne/ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	95,4	87,1	91,4	95,5	95,5
2. Wzrost konkurencyjności gospodarki bazującej na lokalnych potencjałach	Liczba podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	[liczba]	GUS	75	100	104	80	81
	Wartość kapitału zagranicznego na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym	[zł]	GUS	684	223	GUS nie opublikował jeszcze danych	1 368	1 400
2.1. Stworzenie warunków do pozyskiwania inwestorów	Liczba nowych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym	[liczba]	GUS	-	3	1 (narastająco - 4)	10	12
	Powierzchnia nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych w latach 2014-2025	[ha]	dane własne	-	0	0	60	60
2.2. Rozwój form wsparcia biznesu	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	[liczba]	dane własne	-	44	29 (narastająco - 73)	130	150

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba wspartych instytucji otoczenia biznesu	[liczba]	dane własne	-	1	1	3	4
2.3. Wspieranie innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie innowacyjności	[liczba]	dane własne	-	14	21 (narastająco - 35)	130	150
2.4. Wspieranie rozwoju rolnictwa specjalistycznego	Liczba nowoutworzonych grup producenckich	[liczba]	dane własne	-	0	0	10	11
	Liczba osób objętych jakimikolwiek formami doksztalcania w zakresie rozwoju rolnictwa specjalistycznego	[liczba]	dane własne ³	-	1 042	1 079	2 000	2 100
2.5. Wsparcie przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa	Liczba nowych przedsiębiorstw	[liczba]	GUS	-	10	46	65	75
	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	[liczba]	dane własne	-	64	102 (narastająco - 166)	900	930
3. Zrównoważone wykorzystanie zasobów	Przyrost mocy urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych	[MW]	dane własne	-	0,15	-72,84 (narastająco ⁴ : -155,01)	35	60
	Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu na 1 mieszkańca	[kWh]	GUS	663	650	GUS nie opublikował jeszcze danych	663	663
3.1. Poprawa efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii ze	Liczba nowych instalacji wykorzystujących OZE w obiektach jst	[liczba]	dane własne	-	5	1 (narastająco - 6)	15	20

³ Dane z gmin EOF i Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Ełku

⁴ W porównaniu do 2012 r. w którym uzyskano 2 368 MW.

RAPORT ROCZNY ZA 2016 R. Z REALIZACJI ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU EŁCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2025

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
źródeł odnawialnych	Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych [kWh]	[% na rok]	dane własne	-	Brak danych	Brak danych	10,5	18
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków jst	[liczba]	dane własne	-	10	1 (narastająco - 11)	20	30
3.2. Zachowanie i ochrona bogactw przyrodniczych i krajobrazowych	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrofy	[liczba]	dane własne	-	2	9	10	14
	Liczba zbiorników wodnych objętych rekultywacją	[liczba]	dane własne	-	0	1	5	10
3.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	[km]	GUS	198,9	275,2	276,4	222,9	237,9
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	[km]	GUS	641,9	779,6	786,1	921,9	1 096,9
	Liczba osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę ⁵	[osoba]	GUS	80 073	85 459	GUS nie opublikował jeszcze danych	84 073	86 573
	Liczba osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków	[osoba]	GUS	70 480	70 746	GUS nie opublikował jeszcze danych	73 680	75 680

⁵ Ludność korzystająca z sieci wodociągowej

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba nowopowstałych przydomowych oczyszczalni ścieków	[liczba]	GUS	206	248	GUS nie opublikował jeszcze danych	566	791
3.4. Poprawa skuteczności systemu gospodarki odpadami	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	[liczba]	dane własne	1	1	1	3	4
	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w odpadach odebranych ogółem	[%]	dane własne	10 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 30% (inne niż nie- bezpieczne odpady budowlane i rozbiórkow e)	0,03 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 5,89% (inne niż niebezpiecz ne odpady budowlane i rozbiórkow e)	0,00 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 0,04% (inne niż niebezpiecz ne odpady budowlane i rozbiórkow e)	50 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 70% (inne niż nie- bezpieczne odpady budowlane i rozbiórkow e)	50 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 70% (inne niż nie- bezpieczne odpady budowlane i rozbiórkow e)
	Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest	[Mg]	dane własne	-	481,99 ⁶	405,25 (narastająco - 887,24)	-	-
3.5. Rozwój infrastruktury turystycznej skierowany na	Długość stworzonych ścieżek turystycznych	[km]	dane własne	-	0	21	60	60

⁶ Zgodnie z danymi ze strony www.bazaazbestowa.gov.pl, w EOF jest zinwentaryzowanych 7 tys. wyrobów zawierających azbest.

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	Wartość docelowa 2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
wykorzystanie i poszanowanie walorów i zasobów środowiska	Długość zagospodarowanych turystycznie brzegów rzek/jezior	[km]	dane własne	-	0,26	0,41 (narastająco - 0,67)	45	45
4.1. Poprawa sieci infrastruktury komunikacyjnej	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	[km]	dane własne	-	14,19	16,13 (narastająco - 30,32)	40	60
4.2. Rozwój zrównoważonego transportu publicznego	Szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych	[tony ekw. CO2]	GUS	129 380	129 225	133 200	103 504	-
	Liczba osób korzystających rocznie z transportu publicznego	tys. os.	dane własne	3 218	3 763	3 710	3 800	4 000
	Średni wiek autobusów transportu publicznego	lata	dane własne	10 i więcej	11	10,4	Nie więcej niż 10 lat	6-8
4.3. Poprawa spójności polityki planowania przestrzennego	Liczba jednostek administracji publicznej, objętych krajowym systemem monitoringu zagospodarowania przestrzennego	[liczba]	dane własne	-	6 ⁷	6	6	6
	Odsetek powierzchni objętej MPZP [%]	[%]	dane własne	dla Miasta Ełk 47,2% gminy wiejskie 2,3%	Dla Miasta Ełk 49% gminy wiejskie 2,8%	Dla Miasta Ełk 49,35% gminy wiejskie 3,1%	dla Miasta Ełk 50% gminy wiejskie 10%	dla Miasta Ełk 50% gminy wiejskie 10%
5. Wzrost rozpoznawalności EOF jako marki terytorialnej	Liczba jednostek zaangażowanych we wzrost rozpoznawalności EOF jako marki terytorialnej	[liczba]	dane własne	-	6	6	42	72

⁷ www.geoportal.gov.pl

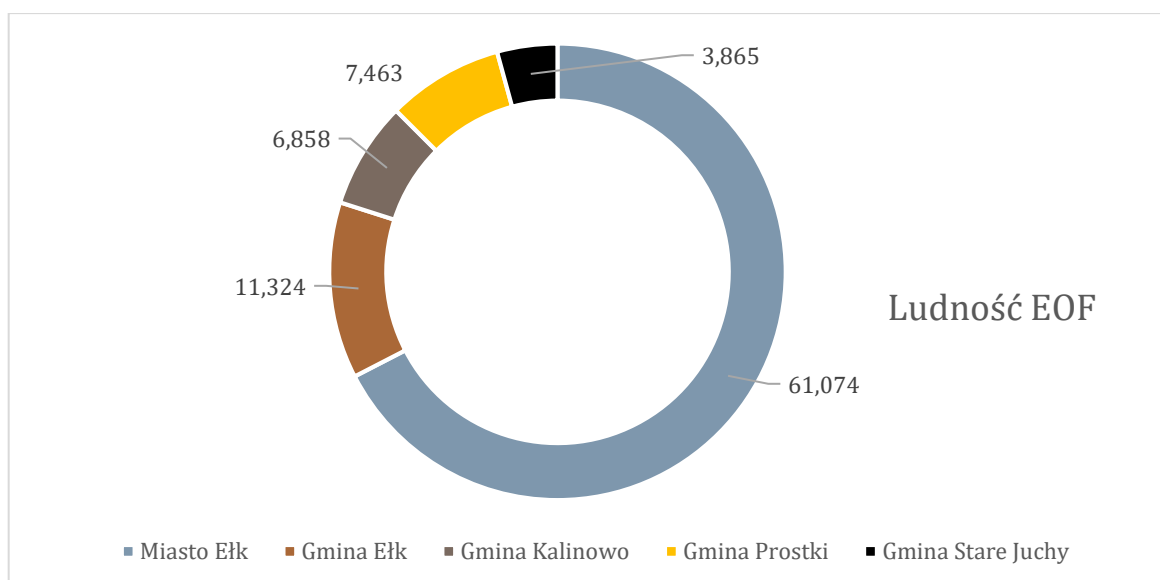
<i>Cel strategiczny/ operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Źródło</i>	<i>Wartość bazowa 2012 r.</i>	<i>2015 r.</i>	<i>2016 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2020 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2025 r.</i>
	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów	[liczba]	dane własne	-	1	0 (narastająco - 1)	21	36
5.1. Promocja wewnętrzna i zewnętrzna EOF	Liczba firm biorących udział w targach/misjach zagranicznych	[liczba]	dane własne	-	1	0 (narastająco - 1)	15	20
	Liczba pozyskanych inwestorów	[liczba]	dane własne	-	1	1 (narastająco - 2)	8	10
5.2. Rozwój form współpracy ponadlokalnej	Liczba jednostek zaangażowanych we wzrost form współpracy ponadlokalnej	[liczba]	dane własne	-	6	6	21	36
	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów	[liczba]	dane własne	-	1	0 (narastająco - 1)	21	36
5.3. Rozwój form współpracy wewnętrznej w EOF	Liczba jednostek samorządowych otrzymujących wsparcie	[liczba]	dane własne	-	6	6	28	48
	Liczba badań, analiz, ekspertyz	[liczba]	dane własne	-	0	1 (narastająco - 1)	14	24

PODSTAWOWE DANE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

Demografia

Liczba ludności w Ełckim Obszarze Funkcjonalnym (EOF) w 2016 r. wzrosła wobec 2015 r. o 504 osoby i wynosiła 90 584 osoby. Liczba mieszkańców zwiększyła się w Ełku, Gminie Ełk oraz Gminie Prostki, natomiast zmalała w gminach Kalinowo i Stare Juchy. Jedynie w mieście odnotowano dodatni przyrost naturalny.

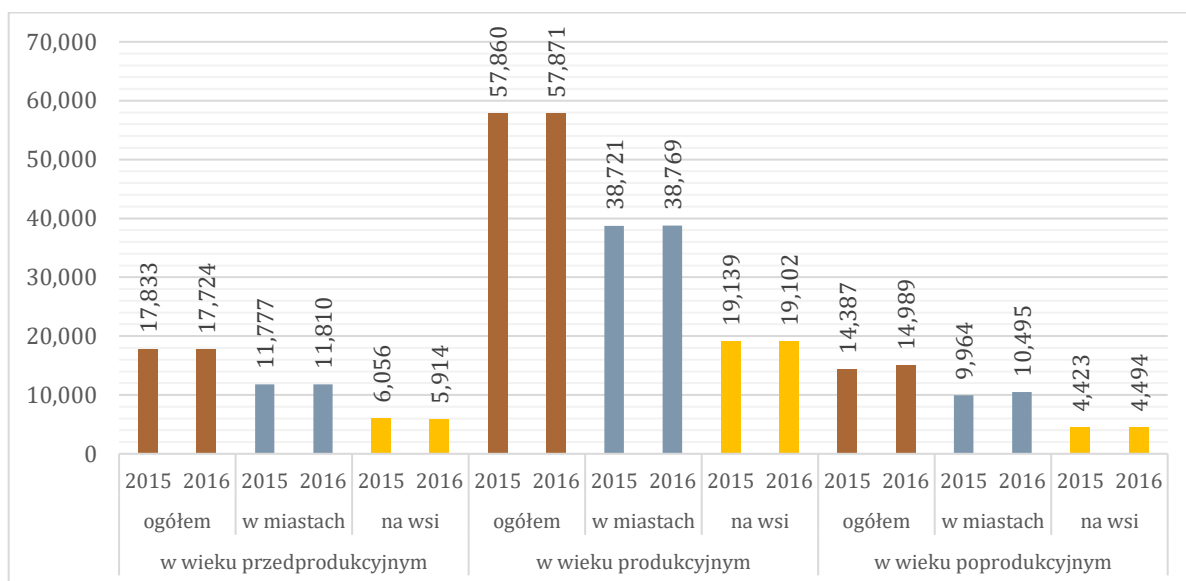
Wykres 1 Dane demograficzne Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego wg stanu na koniec 2016 r. w podziale na poszczególne gminy (źródło: GUS).

	Różnica w liczbie ludności pomiędzy 2016 a 2015 r.	Przyrost naturalny	Ludność w wieku przedprodukcyjnym (%)	Ludność w wieku produkcyjnym (%)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (%)	Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym)
Ełk	+612	+72	19,34%	63,48%	17,18%	88,9
Gmina Ełk	+54	-8	20,27%	65,22%	14,52%	71,6
Gmina Kalinowo	-134	-27	19,36%	64,81%	15,82%	81,7
Gmina Prostki	+4	-4	20,89%	64,36%	14,75%	70,6
Gmina Stare Juchy	-32	-23	18,94%	63,88%	17,18%	90,7
EOF ogółem	+504	+10	19,57%	63,89%	16,55%	84,6

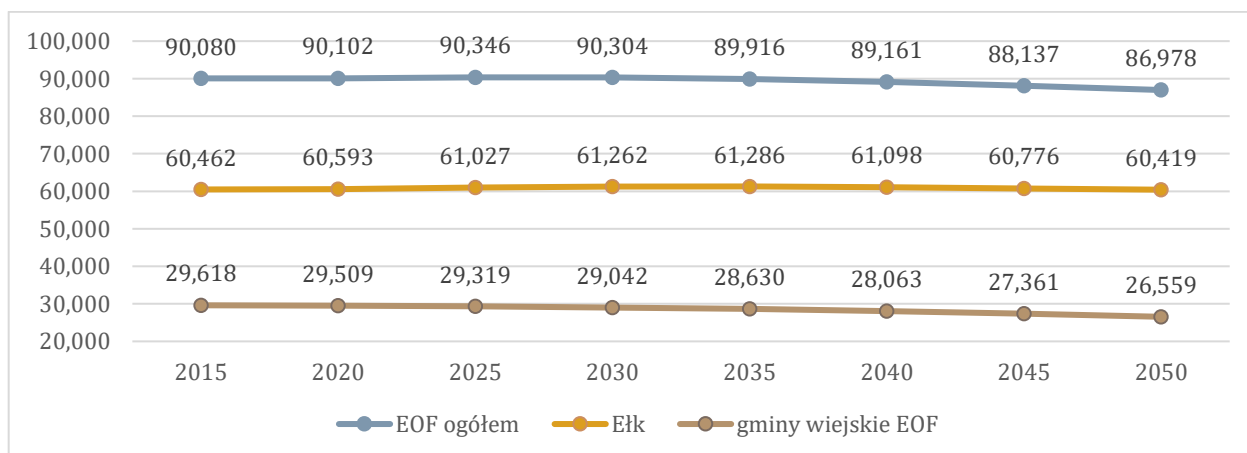
Najmłodsze społeczeństwo mają gminy Prostki i Ełk. Ponad 20% mieszkańców tych gmin to osoby w wieku przedprodukcyjnym, a wieku poprodukcyjnego nie osiągnęło 15% ludności. W EOF obserwowany jest ogólnokrajowy trend starzenia się społeczeństwa, objawiający się spadkiem liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrostem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Jedynie w Ełku odnotowano niewielki wzrost liczby młodych mieszkańców (przy jednoczesnym dużym wzroście liczby osób w starszej grupie wiekowej).

Wykres 2 Ludność EOF wg grup wiekowych oraz w podziale na miasto i tereny wiejskie w 2015 r. (źródło: GUS).

Wg prognozy ludności opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny, liczba mieszkańców EOF będzie rosła do 2025 r. (biorąc pod uwagę okresy 5-letnie). Obserwowane będzie zwiększanie się populacji Ełku (do 2035 r.) i stały odpływ ludzi z terenów wiejskich. Osoby mieszkające w mieście będą w 2050 r. stanowiły ok. 70% mieszkańców EOF, a ich liczba będzie kształtowała się na względnie stałym poziomie powyżej 60 tys.

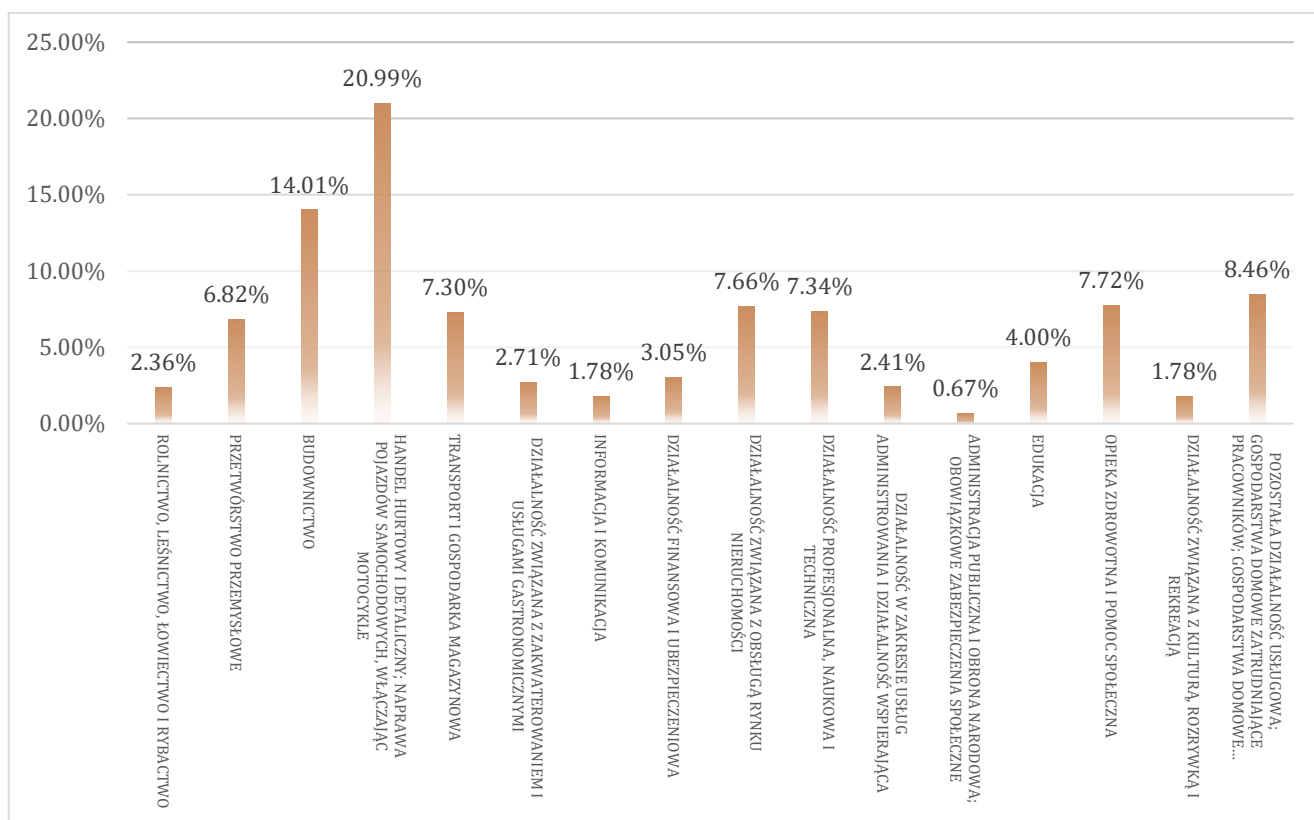
Wykres 3 Prognoza ludności EOF (źródło: GUS).

Gospodarka

W 2016 r. w EOF zarejestrowane były 6 852 podmioty gospodarki narodowej (wobec 6 784 w 2015 r.), z czego 95% w sektorze prywatnym. Zdecydowanie najwięcej firm działa w sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (ok. 21%), a w dalszej kolejności w sekcji „Budownictwo” (ok. 14%). 38 firm to spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego.

Wykres 4 Podmioty gospodarki narodowej w EOF w 2016 r. wg sekcji PKD 2007 (źródło: GUS).

Wskaźniki dot. działalności gospodarczej dla EOF są zdecydowanie niższe od średnich wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego i kraju. Jedynie Ełk i Gmina Ełk osiągają poziom zbliżony do średniej wojewódzkiej.

Tabela 1 Wskaźniki dot. działalności gospodarczej w 2016 r. (źródło: GUS).

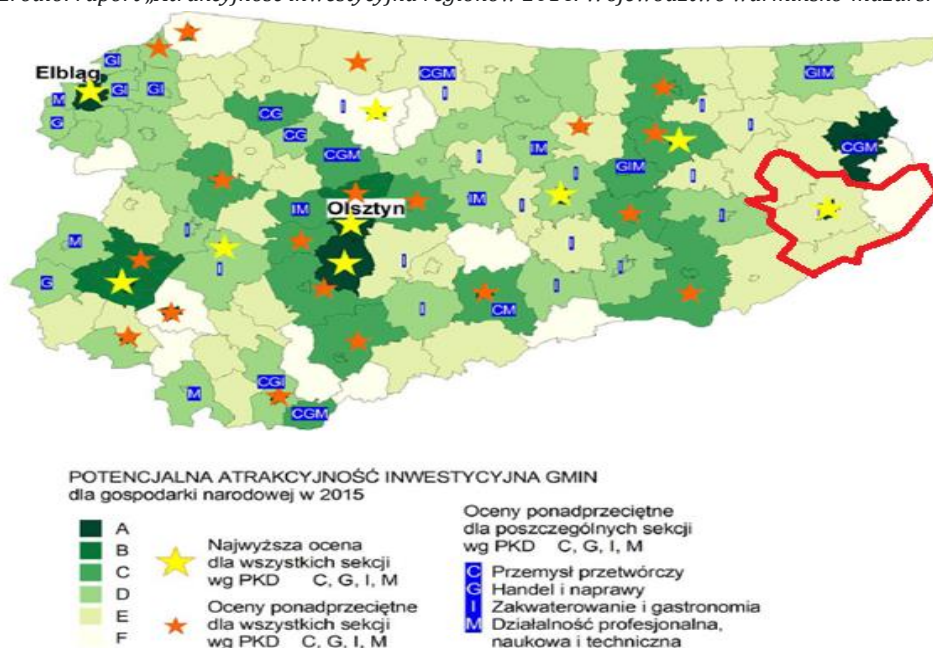
	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności
Polska	1 103	91	77	77
warmińsko-mazurskie	865	72	68	60

	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności
EOF	756	67	60	55
Miasto Ełk	851	72	64	61
Gmina Ełk	777	75	69	61
Gmina Kalinowo	379	46	25	28
Gmina Prostki	441	43	56	30
Gmina Stare Juchy	473	49	39	33

W 2016 r. zarejestrowano 603 nowe podmioty gospodarcze. Najwięcej, bo ponad 1/5, to firmy z sekcji PKD 2007 „Roboty budowlane specjalistyczne”. W handlu detalicznym zarejestrowano 18% nowych firm, a w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” 7%. Z drugiej strony wyrejestrowano 540 firm.

Wg raportu „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2016. Województwo warmińsko-mazurskie”, przygotowanego przez Szkołę Główną Handlową na zlecenie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., EOF jako całość cechuje średnia atrakcyjność inwestycyjna (klasa D w skali od A (najwyższa) do F (najniższa)). Wewnątrz obszaru najwyższą atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów ma Ełk (klasa A oraz najwyższe oceny dla wszystkich analizowanych sekcji). Pozostałe gminy EOF otrzymały ocenę E lub F.

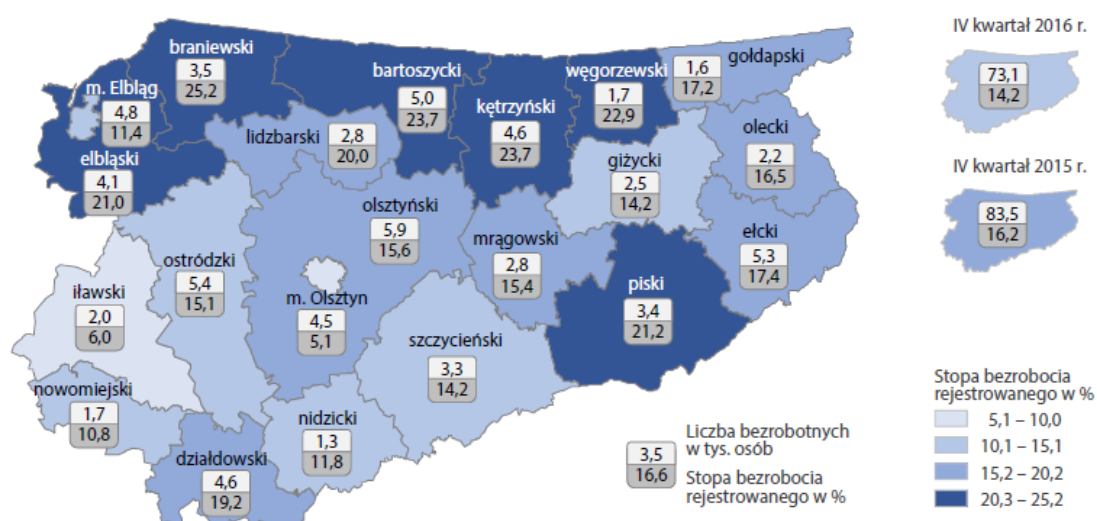
Rysunek 1 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. warmińsko-mazurskiego (źródło: raport „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2016. Województwo warmińsko-mazurskie”).

Bezrobocie

Na koniec 2016 r. zarejestrowanych było 5 286 bezrobotnych. W stosunku do 2015 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 575 osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego w EOF wynosiła 17,4% (wobec 19,3% w 2015 r.). Dla porównania bezrobocie rejestrowane na Warmii i Mazurach kształtowało się na poziomie 14,2%, a w kraju 8,3%.

Rysunek 2 Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego wg powiatów woj. warmińsko-mazurskiego na koniec 2016 r. (źródło: GUS).

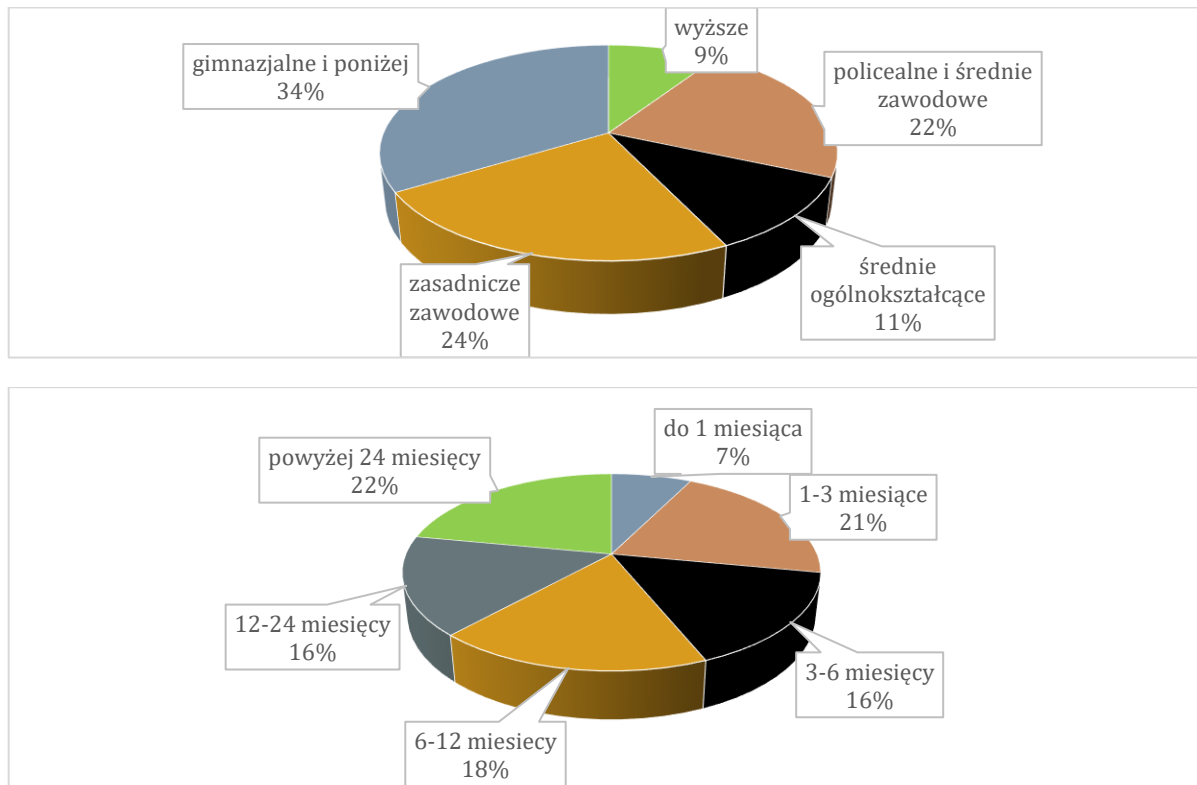

Ponad połowa osób bez pracy to osoby długotrwale bezrobotne. Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (34,07%), a najmniej liczną osoby po studiach wyższych (9,35%).

Tabela 2 Statystyki dot. osób bezrobotnych wg stanu na koniec 2016 r. (źródło: PUP w Ełku).

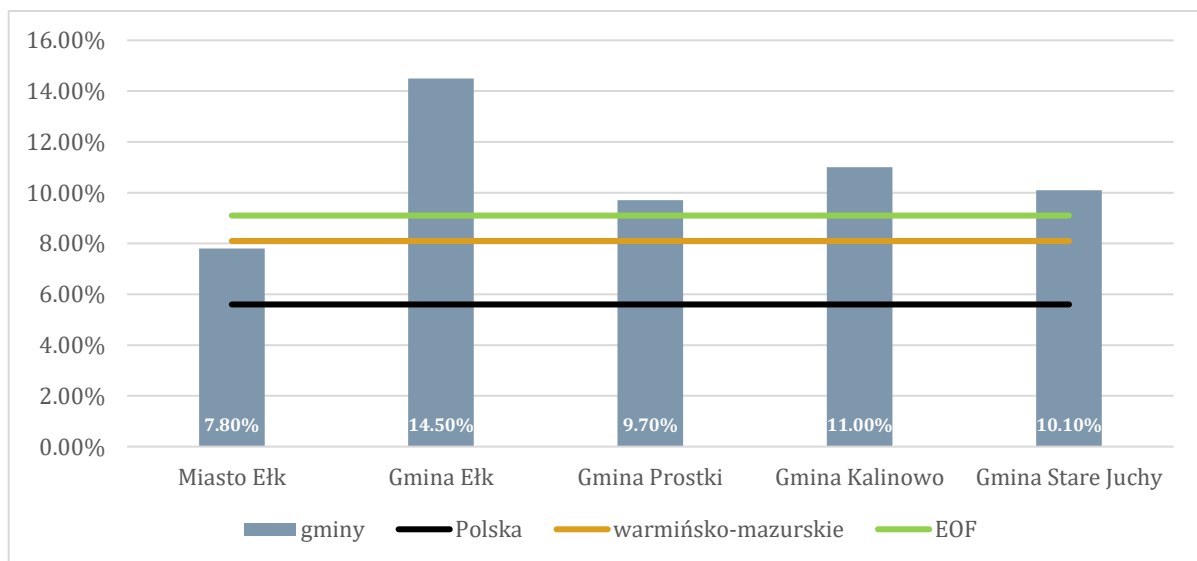
	Ogółem	Do 30 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia	Niepełnosprawni
EOF	5 286	1 413	2 974	1 499	300
Ełk	3 010	731	1 726	889	192
Gmina Ełk	1 073	314	587	284	44
Gmina Kalinowo	487	143	276	129	15
Gmina Prostki	466	152	260	129	29
Gmina Stare Juchy	250	73	125	68	20

Wykres 5 Bezrobotni w EOF wg wykształcenia oraz czasu pozostawania bez pracy wg stanu na koniec 2016 r. (źródło: GUS).

Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w EOF (9,1%) był wyższy niż średnia wojewódzka (8,1%) i krajowa (5,6%). Spore dysproporcje występują pomiędzy gminami tworzącymi obszar: w Ełku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 7,8%, a w Gminie Ełk 14,5%.

Wykres 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2016 r. (źródło: GUS).

Turystyka

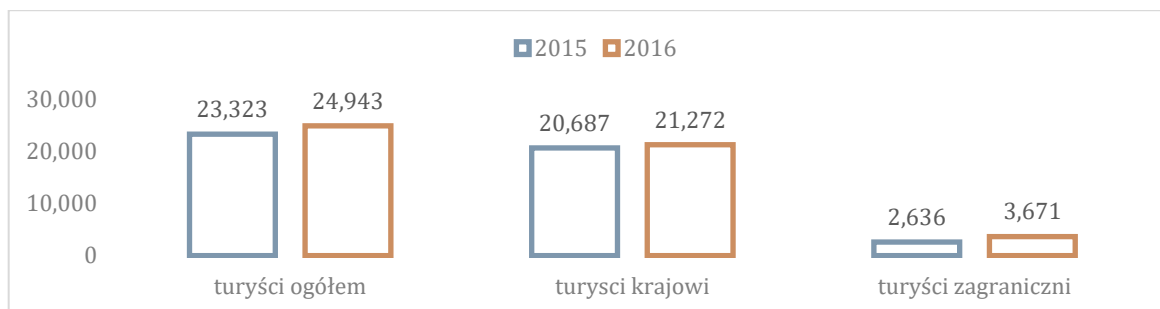
W EOF jest 16 turystycznych obiektów noclegowych, w tym 11 oferujących swe usługi cały rok. Dysponują one 957 miejscami noclegowymi, z czego 90% to miejsca całoroczne. Oferta noclegowa EOF stanowi niewielki odsetek obiektów i miejsc noclegowych na Warmii i Mazurach (3,5%).

Tabela 3 Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w 2016 r. (źródło: GUS).

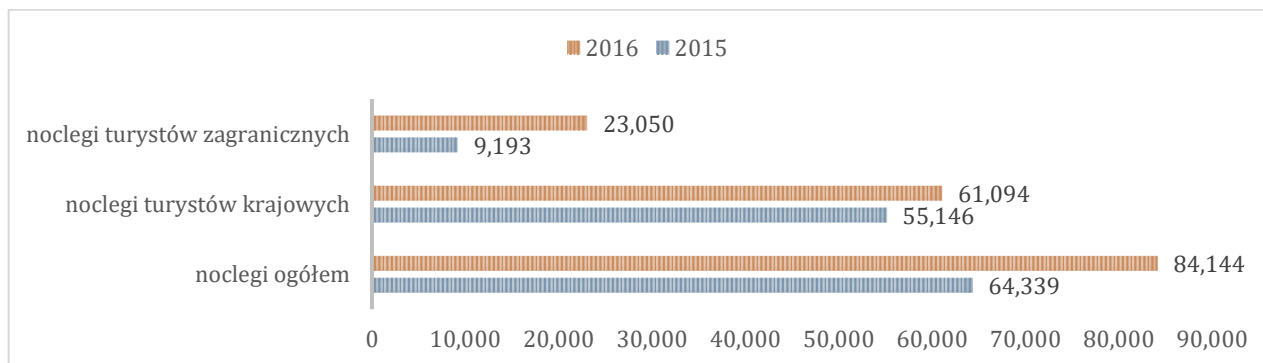
	miejsca noclegowe ogółem	wobec 2015 r.	miejsca noclegowe całoroczne	wobec 2015 r.
warmińsko-mazurskie	41 092	+1 070	24 311	+ 1 769
EOF	957	-15	862	+278
Ełk	588	-18	588	+276
Gmina Ełk	192	+2	156	+2
Gmina Stare Juchy	177	+1	118	0

Liczba turystów, którzy w 2016 r. odwiedzili EOF, zwiększyła się o 1,6 tys. wobec 2015 r. Turyści z EOF stanowili zaledwie 1,9% osób odwiedzających województwo warmińsko-mazurskie. O niemal 20 tys. wzrosła liczba udzielonych noclegów. Zawdzięcza się to przede wszystkim osobom z zagranicy, głównie Ukraińcom (72% ogółu noclegów obcokrajowców w EOF, średnio 20 noclegów na 1 osobę).

Wykres 7 Turyści odwiedzający EOF w 2016 r. (źródło: GUS).

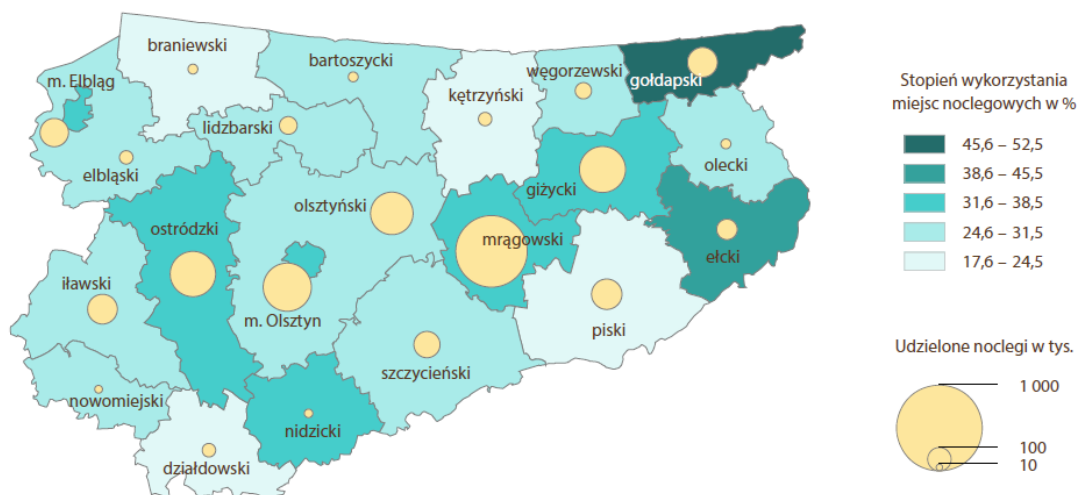

Wykres 8 Udzielone noclegi turystom odwiedzającym EOF (źródło: GUS).

W województwie najwięcej obiektów zbiorowego zakwaterowania, jak i miejsc noclegowych, znajduje się w środkowej części regionu. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ełckim (a tym samym w EOF), jest jednym z najwyższych w województwie (39,9%).

Rysunek 3 Obiekty, udzielone noclegi i stopień wykorzystania miejsc noclegowych wg powiatów Warmii i Mazur w 2016 r. (źródło: GUS).

Co czwarty turysta zagraniczny w EOF pochodził z Niemiec. Jednakże, jak wspomniano wcześniej, najwięcej noclegów spośród turystów zagranicznych udzielono Ukraińcom. Warto zwrócić uwagę na fakt, że Rosjanie stanowili zaledwie 2,62% turystów z zagranicy (0,51% noclegów).

	Turyści zagraniczni w EOF	Udzielone noclegi turystom zagranicznym w EOF
	25,36%	11,48%
	22,69%	71,71%
	11,66%	2,57%
	4,52%	0,78%
	4,28%	2,15%

Spółeczeństwo

W każdej gminie EOF działa ośrodek kultury. W 2016 r. zorganizowały one 312 imprez, w których uczestniczyło łącznie ok. 55 tys. osób (dwukrotny spadek w stosunku do 2015 r.). Ponad połowę wszystkich uczestników zgromadziły imprezy prowadzone przez Ełckie Centrum Kultury. Przy centrach/domach kultury działa łącznie 30 grup artystycznych – teatralnych, muzyczno-instrumentalnych, wokalnych i chórów, folklorystycznych, tanecznych i innych. Grupy te zrzeszają 535 członków (wzrost o 43 osoby wobec 2015 r.).

Na koniec 2016 r. w EOF było 39 klubów sportowych, w których ćwiczyło 2,7 tys. osób. W każdej gminie jest klub sportowy. 33 z nich funkcjonuje w Ełku.

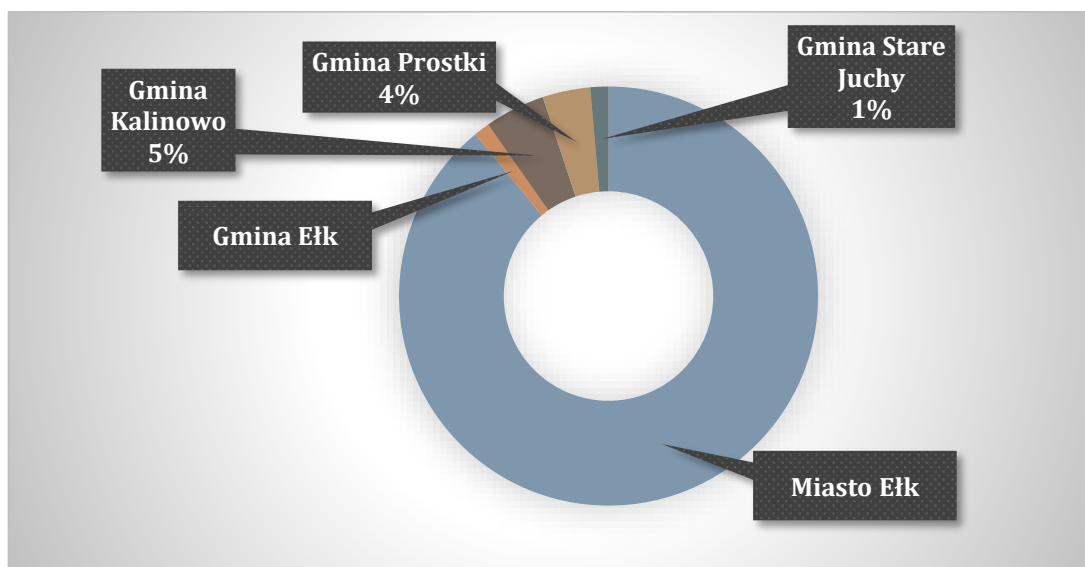
Tabela 4 Dane dot. klubów sportowych w EOF w 2014 r. i 2016 r. (źródło: GUS).

	kluby		członkowie		ćwiczący ogółem		sekcje sportowe	
	2014	2016	2014	2016	2014	2016	2014	2016
EOF	38	39	2 669	2 762	2 745	2 948	70	74

Tylko w Ełku istnieje możliwość skorzystania z opieki żłobkowej. W 3 żłobkach są 163 miejsca (w tym 125 miejsc w żłobku prowadzonym przez samorząd miejski). Obłożenie żłobków wynosi 110%. Odsetek dzieci do 3 lat objętych opieką w żłobkach w MOF Ełk wynosi 5,9%.

W EOF działa 60 przychodni, w tym 49 w Ełku. Liczba przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wynosi 7 – jest to wartość nieco powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej (6). W 2016 r. udzielono 641 478 porad lekarskich, o 3 tys. więcej niż rok wcześniej.

Wykres 9 Odsetek udzielonych porad lekarskich w poszczególnych gminach EOF w 2016 r. (źródło: GUS).

Liczba organizacji pozarządowych wzrosła rok do roku o 12 podmiotów i wynosiła 321 pomiotów. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wynosi 35 i jest to wartość tylko poniżej średniej krajowej (36) i wojewódzkiej (39).

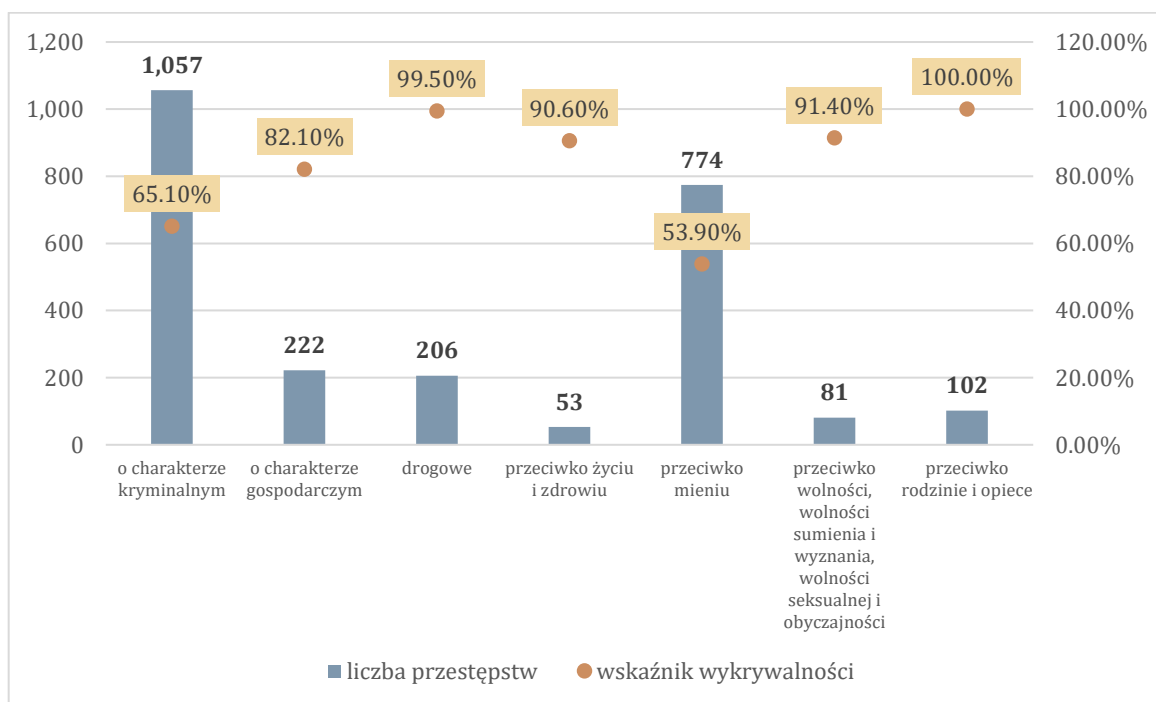
Obserwowana jest wysoka aktywność budownictwa mieszkalnego. W 2016 r. do użytkowania oddano 507 mieszkań (88% z nich w Ełku). W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest to większa wartość niż średnia wojewódzka i krajowa. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 80,2 m². Od początku XXI w. w EOF przybyło prawie 2,3 tys. mieszkań

Tabela 5 Mieszkania oddane do użytkowania w 2016 r. – wskaźniki (źródło: GUS).

	mieszkania na 10 tys. ludności	mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)
Polska	42,5	844	94,5
warmińsko-mazurskie	31,8	683	90,6
EOF	56,2	1 163	68,8

W 2016 r. popełniono 1 552 przestępstwa. Zdecydowana większość z nich to przestępstwa kryminalne. Wskaźnik wykrywalności przestępstw wyniósł 74,1% (powyżej średniej wojewódzkiej – 67,6%).

Wykres 10 Przestępstwa i wskaźnik wykrywalności przestępstw (%) w EOF w 2016 r. (źródło: GUS).

PODSUMOWANIE

Rok 2016 był drugim rokiem obowiązywania „Zintegrowanej strategii rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025”. Jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład EOF nie wdrażały wspólnych przedsięwzięć zapisanych w dokumencie, skupiając się głównie na indywidualnych projektach realizujących cele strategii. Jednym z powodów jest brak zachęt/możliwości finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Samorząd wojewódzki zdecydował, że obszar funkcjonalny Ełku ogranicza się do miasta i Gminy Ełk. Do tych dwóch samorządów skierowano wsparcie w postaci instrumentu ZIT bis w ramach RPO. Pozostałe gminy nie uzyskały takich preferencji.

Miasto Ełk podjęło działania, aby w przyszłości za obszar funkcjonalny Ełku uznać wszystkie gminy powiatu ełckiego. Złożono wniosek do Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego o uwzględnienie Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego. Pozytywna decyzja mogłaby otworzyć drogę do wsparcia z funduszy unijnych, najprawdopodobniej już w nowej perspektywie finansowej UE, dla całego EOF.

Wśród pozytywnych aspektów związanych z realizacją strategii należy zwrócić szczególną uwagę na **kolejny rok dynamicznego spadku bezrobocia**. Spośród innych pozytywnych zjawisk na szczególną uwagę zasługują:

- dobry dostęp do opieki zdrowotnej;
- duża aktywność samorządów w zakresie wspierania organizacji pozarządowych i realizacji programów/projektów społecznych;
- powiększający się katalog dostępnych e-usług;
- poprawa odsetka zdanych egzaminów maturalnych;
- znaczące inwestycje w infrastrukturę drogową (w 2 lata zmodernizowano/wybudowano 30 km dróg);
- rosnąca aktywność społeczeństwa w zakresie uczestnictwa w grupach artystycznych i klubach sportowych, wiążąca się z coraz większą ilością i lepszą jakością dostępnej infrastruktury;
- wysoki wskaźnik wykrywalności przestępstw.

Jeśli chodzi o **kwestie demograficzne**, w EOF ponownie nastąpił wzrost liczby mieszkańców. Znajduje to odzwierciedlenie w dużej liczbie nowych mieszkań oddanych do użytkowania. Wzrost liczby mieszkańców miał miejsce w 3 z 5 gmin EOF, przede wszystkim w Ełku. Jednak tylko w mieście był dodatni przyrost naturalny.

Najbardziej **negatywne zjawiska dotyczą turystyki i ogólnie gospodarki EOF**. Wskaźniki mierzące przedsiębiorczość są niższe od analogicznych wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego i Polski. Jedynie Ełk i Gmina Ełk osiągają poziom zbliżony do średniej wojewódzkiej. EOF cechuje niska atrakcyjność inwestycyjna (poza Ełkiem). Niewielki odsetek wszystkich firm to firmy z kapitałem zagranicznym. W okresie 2 lat w całym obszarze nie powstały nowe tereny inwestycyjne. Profesjonalne usługi wspierające firmy świadczone są przede wszystkim przez Park Naukowo-Technologiczny w Ełku i SSSE Podstrefa Ełk.

W turystyce zanotowano wzrost liczby osób, które w 2016 r. odwiedziły EOF i skorzystały z oferty miejscowych obiektów noclegowych. Należy być jednak ostrożnym w interpretacji tego zjawiska. Co prawda znacznie wzrosła liczba całorocznych miejsc noclegowych, a stopień wykorzystania miejsc noclegowych jest na wysokim poziomie, to w dalszym ciągu oferta turystyczna EOF przyciąga zaledwie 2% turystów na Warmii i Mazurach. Wzrost liczby turystów i udzielonych noclegów w EOF zawdzięczany jest przede wszystkim Ukraińcom – najprawdopodobniej przybywających w celach zarobkowych. W latach 2015-2016 zagospodarowano jedynie 0,67 km brzegów rzek i jezior spośród 45 km założonych w strategii. Znacząco zmalała również liczba uczestników imprez organizowanych przez instytucje kultury.